

Українська медична стоматологічна академія

БІБЛІОТЕКА

Віртуальний бюлетень **«Невибагливий нобеліат»**

**До 175-річчя з дня
народження
Вільгельма Конрада
Рентґена, німецького
фізика, першого
лауреата Нобелівської
премії з фізики**

Автор: Резутіна Т.Ю.

Досягнення В. Рентгена:

- *У 1885 році відкрив магнітне поле діелектрика, який рухається в електричному полі (так званий «рентгенів струм»).*
- *У 1895 році відкрив короткохвильове електромагнітне випромінювання – рентгенівські промені. Це відкриття мало величезний вплив на подальший розвиток фізики, зокрема привело до виявлення радіоактивності.*
- *У 1901 році Рентген отримав Нобелівську премію з фізики. Винахідник сприяв швидкому практичному застосуванню свого винаходу в медицині.*
- *За своє життя вчений опублікував сім великих публікацій і 60 наукових статей.*

У німецькому місті Вюрцбург на будівлі Фізичного інституту на вулиці Рентген-ринг щовечора з'являються слова: «У цьому будинку 1895 року Вільгельм Конрад Рентген відкрив промені, названі його ім'ям»

Вюрцбурзький університет

У цій будівлі також розташована колишня лабораторія Рентгена.

Нині там музей

**27 березня 1845 року
в родині
дюссельдорфського
купця Фрідріха Рентґена
народився син Віллі.
Хлопець був єдиною
дитиною у сім'ї. Його
любили і виховували
гідною людиною**

**Будинок, у якому народився
Вільгельм Рентґен**

Після закінчення основної школи Вільгельм вступив до технічної школи. Але невдовзі його відрахували. Товариш хлопця намалював карикатуру на вчителя фізики. Віллі друга не видав. У результаті Рентґена відрахували з останнього класу гімназії

Віллі Рентґен у шкільні роки

**20-річного Рентгена
взяли в інститут
без іспитів з мов –
настільки блискуче
він склав
математику**

**Хоч Віллі не отримав атестат
технічної школи, але вступив
до Політехнічного інституту,
бо туди брали без документа**

**W.C.Röntgen
ve 20 letech**

***Зі своєю дружиною Анною
Бертою Людвіг майбутній
винахідник познайомився
у студентському кафе.
Після семи років знайомства
вони одружилися***

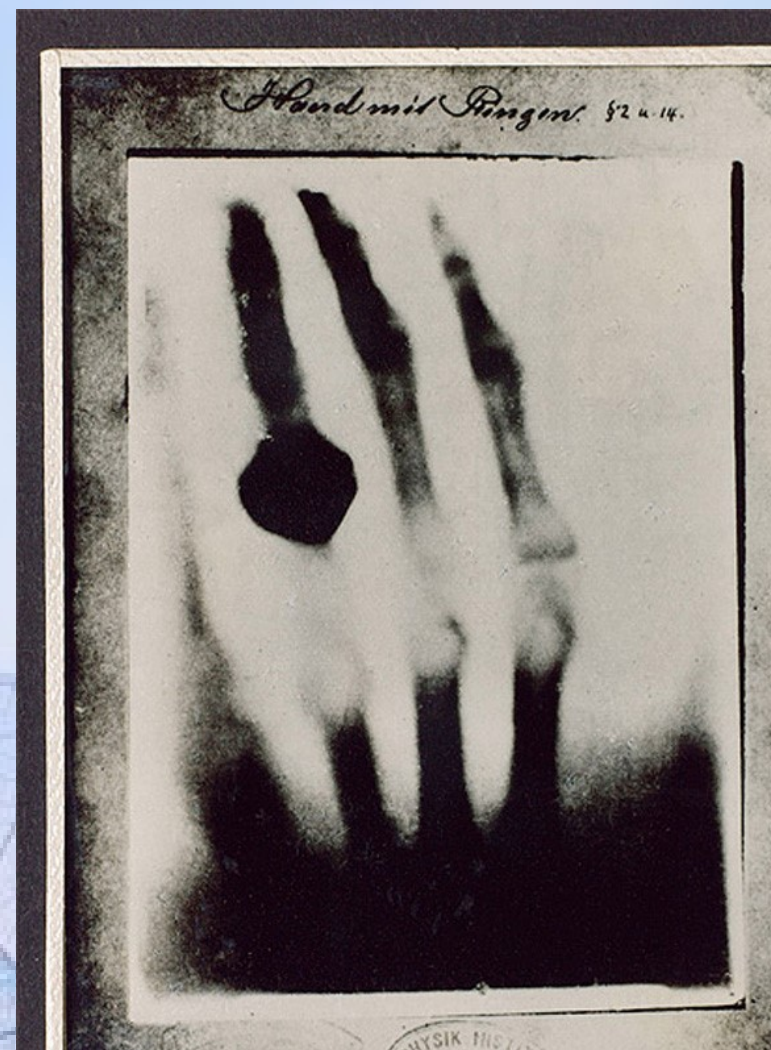
***Довгий час Анна не могла
завагітніти. Подружжя
удочерило шестирічну
осиротілу племінницю
Жозефіну Берту Людвіг***

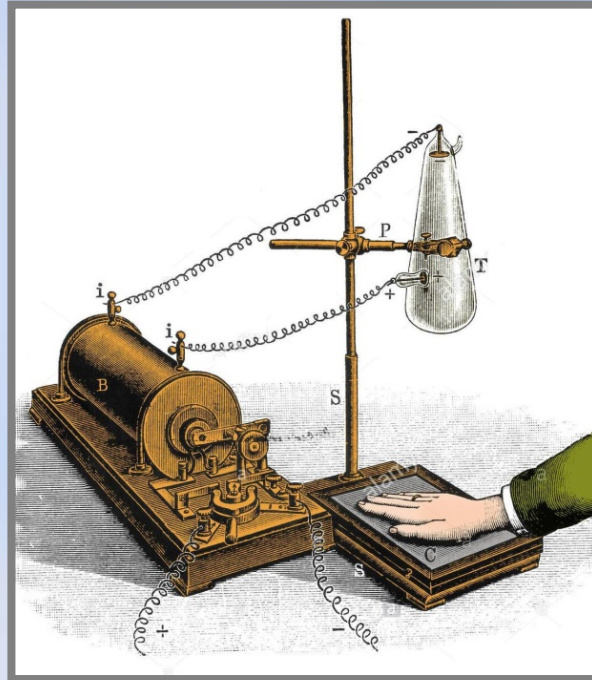
**Дружина Анна Берта
Людвіг всіляко
підтримувала чоловіка.
Коли той довго перебував у
лабораторії, Анна
приносила йому обіди.
Ставила їжу на столі перед
дверми кімнати, бо під час
дослідження Рентген нікого
не впускав до лабораторії**

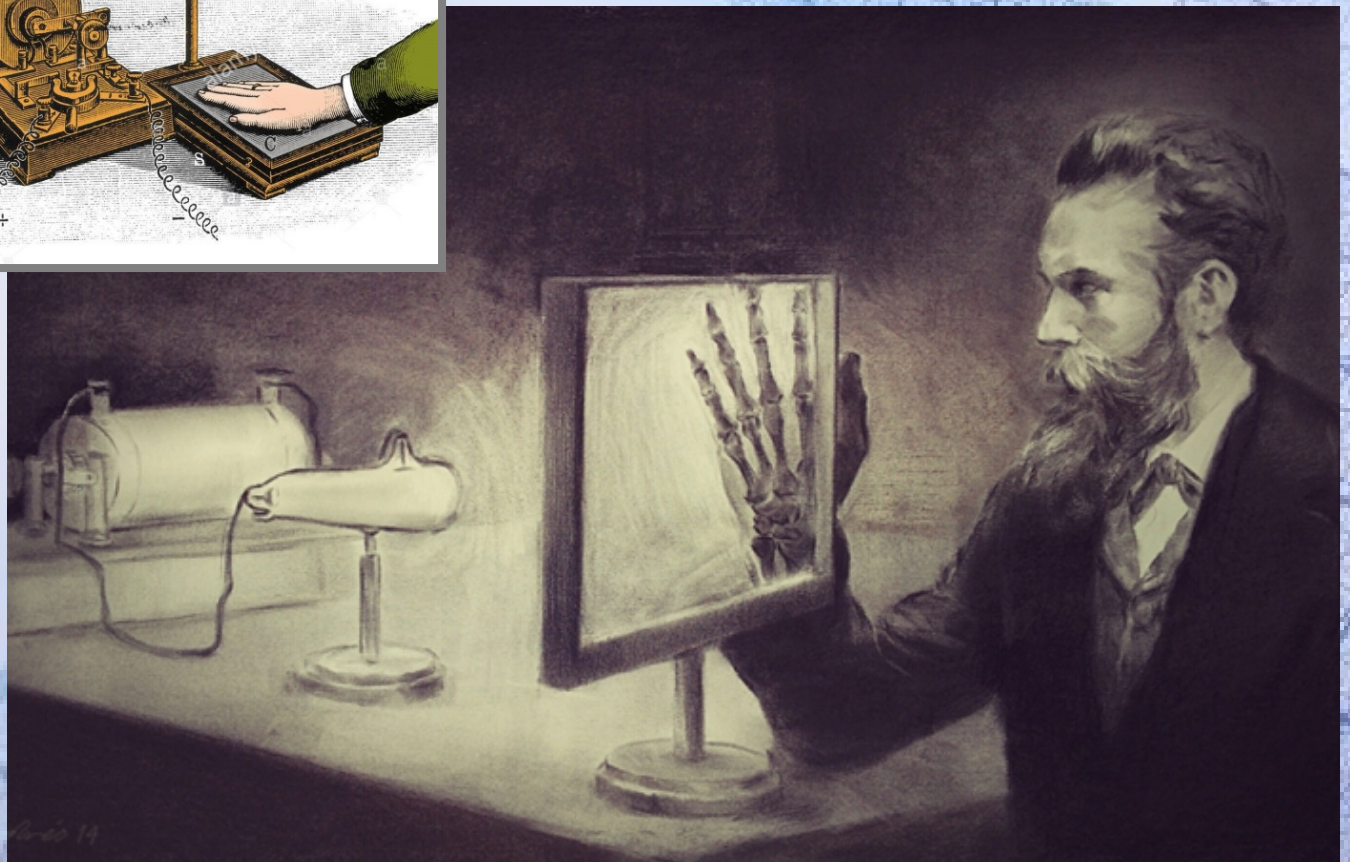
Коли вчений закінчив своє дослідження, дозволив дружині увійти в лабораторію. Він зробив знімок кисті руки фрау Берти, який за кілька днів обійшов увесь світ

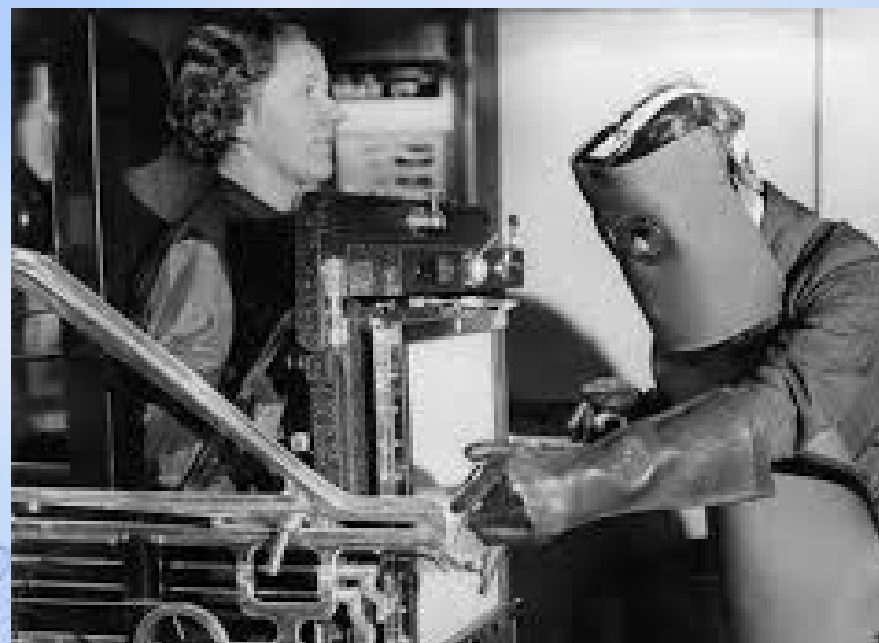
*Перший же
подібний
пристрій був
винайдений
ще в 1881 році
українцем Іваном
Пулюєм, який
зробив знімок
кисті руки своєї
доньки*

*Конструкція створеної
рентгенівської трубки
лежить в основі
сучасних приладів*

Після відкриття променів Вільгельм Рентген став відомим
*Рентгенівські лабораторії
та оснащені рентгенівськими
апаратами кабінети
відкривали в лікарнях Старого
та Нового світу*

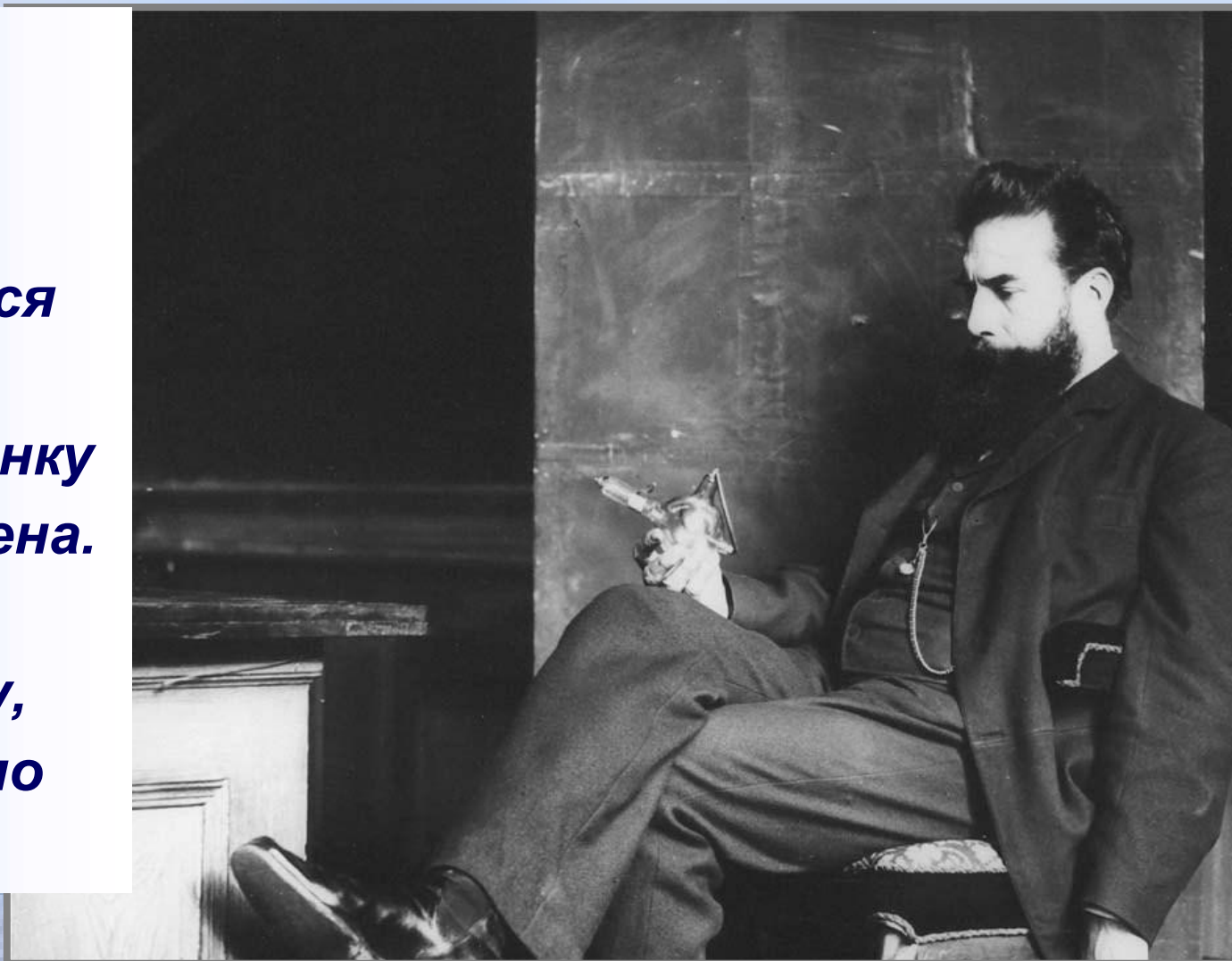
*Таке швидке поширення
«променів» зумовлено тим,
що Рентген відмовився
патентувати своє
відкриття. Він категорично
заявляв: «Моє відкриття
належить усьому людству»*

У 1901 році винахідник першим отримав Нобелівську премію з фізики. Рентгену запропонували почесну високооплачувану посаду в Академії наук Німеччини, але той відмовився

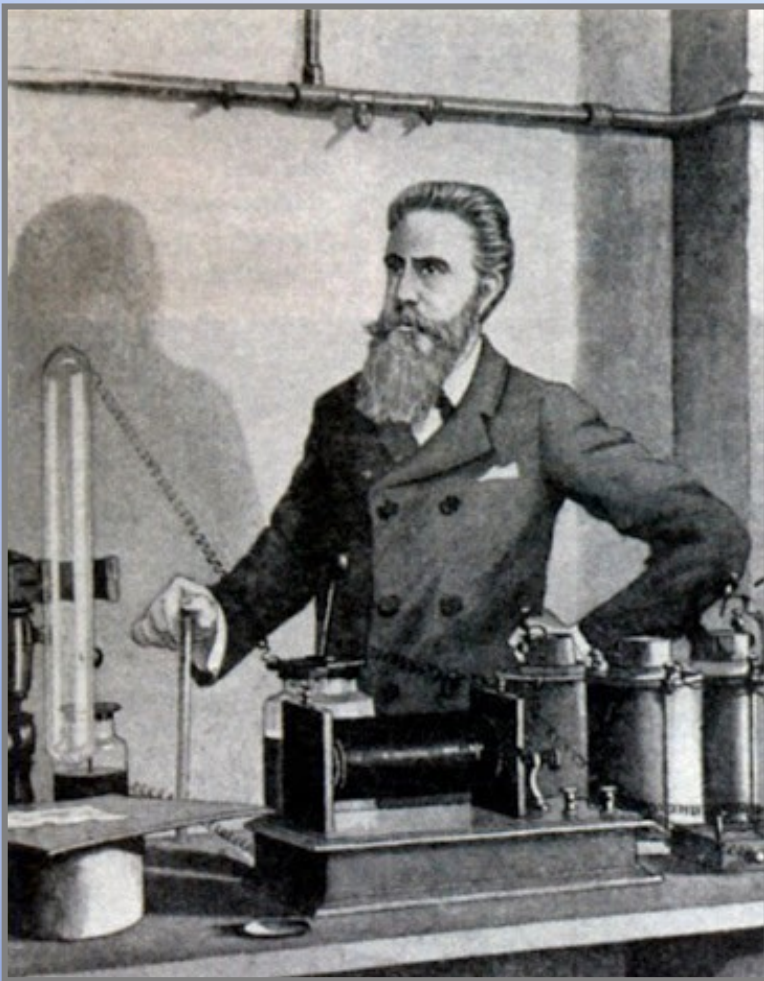

Післявоєнні роки були важкими для винахідника

*Після смерті
дружини та
прийомної доньки
Рентген залишився
сам. Він жив
у заміському будинку
за 60 км від Мюнхена.
Їздив на роботу
у вагоні 3-го класу,
бо на 1-й бракувало
грошей*

Усі заощадження і Нобелівську премію професор віддав ще під час війни на потреби армії

Лабораторія Вільгельма Рентгена

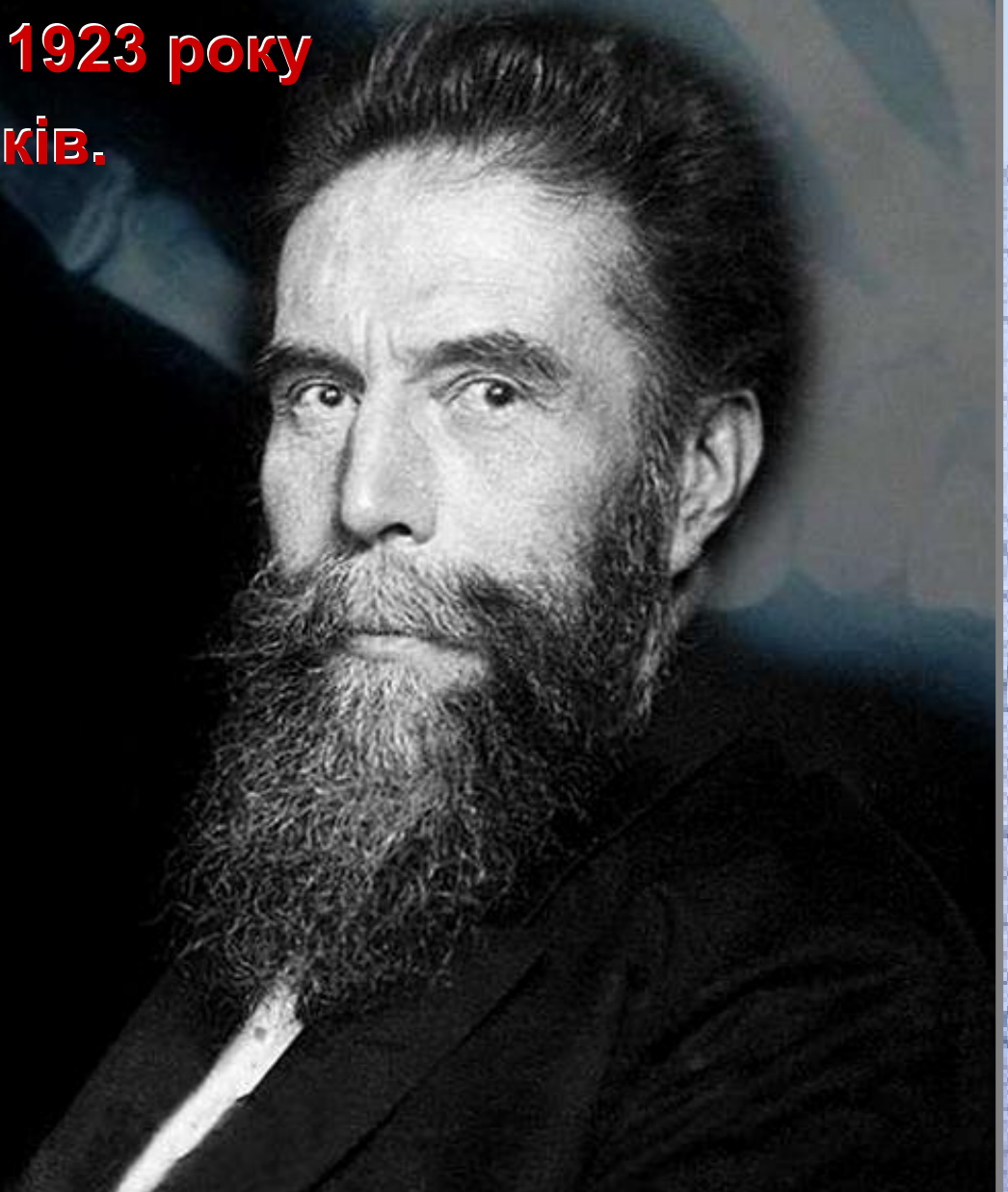
Вчений хворів. Іноді за Вільгельмом доглядав його студент Абрам Йоффе.

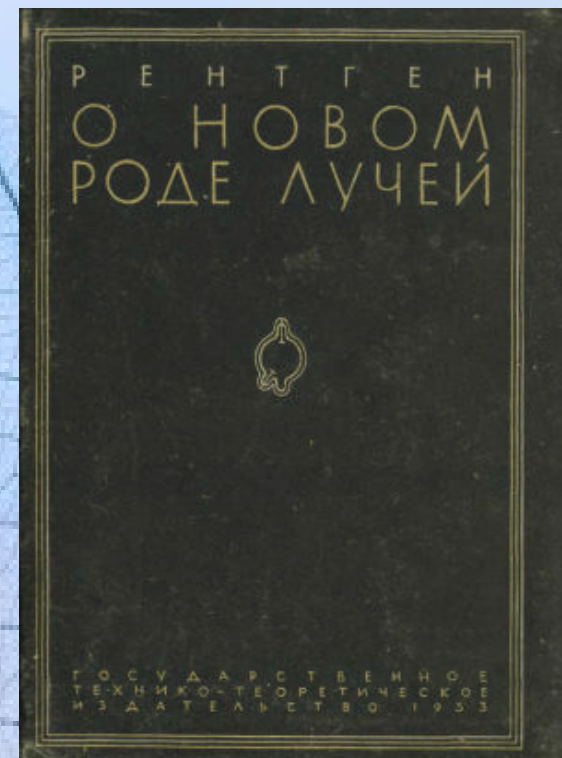
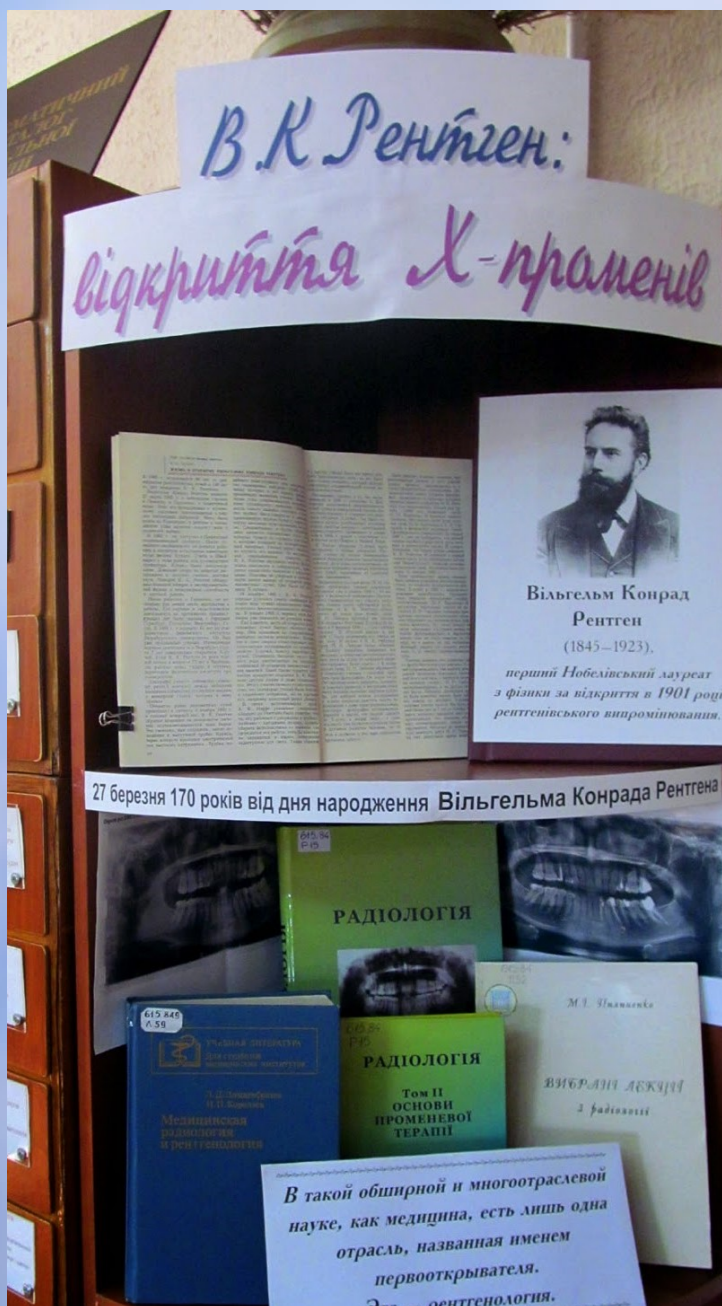
У черзі на рентґеноскопію йому довелося чекати два тижні. Лікар був дуже збентежений, дізнавшись прізвище пацієнта. Він довго не вірив, що це той самий чоловік, який відкрив промені. Грошей за візит лікар не взяв

**Рентген помер 10 лютого 1923 року
від раку. Йому було 78 років.**

*Перед смертю написав
листа, в якому просив
спалити усі свої архіви.
Вогонь знищив
не тільки щоденник
і особисте листування,
але й результати всіх
його експериментів
останніх років*

**Виставка у центральній
читальній залі
бібліотеки УМСА**

Використані джерела:

1. Старенький В.П. Ікс-промені: 120 років тріумфу та дискусій / В. П. Старенький, О. П. Шармазанова, Л. О. Авер'янова [та ін.] // Український радіологічний журнал. – 2016. – Т. XXIV, Вип. 6. – С. 5–8
2. Чумаков В. Рентген. Доктор, сделавший видимым невидимое / В. Чумаков // Аргументы и факты. – 2012. – 2 апреля.
<https://aif.ru/society/science/rentgen>
3. Вільгельм Конрад Рентген <https://timenote.info/ua/Vilgelm-Konrad-Rentgen>
4. Як Вільгельм Рентген отримав першу в історії Нобелівську премію з фізики <http://www.hroniky.com/news/view/11084-iaak-vilhelm-rentgen-otrymav-pershu-v-istorii-nobelivsku-premiiu-z-fizyky>
5. 5 цікавих фактів з життя Вільгельма Рентгена <https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/5-cikavih-faktiv-z-zhittya-vilgelma-rentgena/761864>